

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ STANISLAS STEEMAN

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΕΝΟΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ... ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΤΟΥ

Μάκ Λάτων ήταν όχι μονάχα ένας από τους μεγαλύτερους μυθιστοριογράφους της Αμερικής, αλλά κ' ένας από τους πιο γνωστούς φιλανθρωπικούς της Νέας Υόρκης. Τα φιλόπικρα σωματεία από αυτόν αρχίζουν πάντοτε τους εράνους των, και κανείς άπορος δεν χυτούσε την πόρτα του, χωρίς να είνε θέλει, ότι θα πάρη ένα βοήθημα. Κανείς δυστυχισμένος ή άπελπιμένος δεν πήγαινε να τον βοη, χωρίς ο Λάτων, που είχε μελετήσει θαθειά το μυστήριο και τις διακυμάνσεις της ανθρώπινης ψυχής, να του δώση μερικές συμβουλές, που θα τον έκαναν να παρηγορηθ, να ξανακτήση την εμπιστοσύνη του στη ζωή.

Τη μέρα που καταρρώσα, με την σύσταση ενός φίλου μου, να προσληθώ ως ιδιαίτερος γραμματεύς του Μάκ Λάτων, τη μέρα αυτή την θεώρησα ως μία από τις πιο ευτυχισμένες της ζωής μου, επειδή μου έβασε την ευκαιρία να γνωρίσω από κοντά ένα περίφημο συγγραφέα, μια μεγάλη ανθρώπινη καρδιά. Ο μυθιστοριογράφος αυτός ήταν πράγματι έτσι, όπως τον περιέγραφαν όλοι όσοι τον ήξεραν: ευγενής, γενναίωψυχος, αγαθός, ένας ανώτερος άνθρωπος με δυό λόγια.

Όσο, εκείνο που προζενόσε κατάπληξι σ' όλους τους κριτικούς και τους φίλους του Λάτων, ήταν πως ο συγγραφέας αυτός, που φημιότανε για τη μεγάλη του καλωσύνη και για τ' άγλυελικά του αισθήματα, παρουσίαζε στα βιβλία του αποκλειστικά εγκληματικούς τύπους. Όλα του τὰ μυθιστορήματα αποκλειόσανε ζώπρες, παραστατικές εικόνες από τόν κόσμο του εγκλήματος, της απάτης, της δολιχίας, της ατιμίας. Θα έλεγε κανείς, ότι ο Λάτων είχε περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στα καταγώνια ή στις φυλακές, ακούγοντας τις εξομολογήσεις και τὰ κατορθώματα αιμοθόρων κακούργων...

Η αντίθεση αϊτή, προέβησε και σέ μένα ζώρη έντύπωση. Πρόσεξα καλύτερα τόν συγγραφέα, και δέν άργησα ν' αντιληθώ, ότι ο Λάτων ήταν πολύ παραξένος άνθρωπος. Κάπου-κάπου, έβλεπα τó προσώπο του ν' αλλάξη έκρασαί... Τά μάτια του πετούσανε τότε άγριες λάμψεις, τά χείλη του έτρεμαν νευρικά, κ' έτρεχε να κρυφθί κάπου, σαν να μην ήθελε ν' αντιληφθί μάτι ανθρώπου τήν εαφική μεταβολή που είχε γίνει μέσα του. "Υστερ από λίγο, ποραιοαζότανε και πάλι με πρόσωπο ήρεμο, χαμογελαστό.

"Ένα απόγευμα, κρυμμένος πίσω από ένα δέντρο, στο πάρκο της βίλλας του, τόν είδα, εκεί που περπατούσε σιγά-σιγά, διαβάζοντας ένα βιβλίο, να στέκεται απότομα ακίνητος, ν' άσπην τόν τόμο να πέση από τά χέρια του και ν' άνοιξη τά μάτια του από τρόμο, σαν ν' άντίκρυζε ένα φοιχτό όραμα. "Έμεινε κάπου τρία λεπτά της ώρας σ' αυτή τή στάσι... Τέλος, συνηλθε, έκρυψε τó πρόσωπό του μέσ στα χέρια του και συνεχίσε τόν περιπάτο του σαν ύπνοσάτης, λησιμονώντας να πάρη τó βιβλίο από καταγής.

Αυτό τó περιστατικό και άλλα πολλά άνάλογα, που έτυχε να τά παρακολουθώ με τά μάτια μου, έγιναν άφορμή να περάση μία τρομερή ύπνια από τó νού μου. Ο Λάτων-σκέπτικα-ήταν κατά έθθος εγκληματική ούσι. "Επειδή όμως δέν είχε τήν ικανότητα να πραγματοποιήση τά σκοτεινά ένστικτά του, έσπούσε με τά βιβλία του, περιγράφοντας τους σόνους και τίς άτιμίες που θα ήθελε ίσως να κάνη αυτός. Και ή μεγάλη φιλανθρωπία του, για τήν όποία μιλούσε όλος ό κόσμος, δέν ήταν τίποτ' άλλο, παρά μία αντίδρασι στις κακές ροπές, που τίς ένοιώθε να μαίνονται στην ψυχή του και να ζητούν μία διέξοδο...

"Ένα βράδυ, ο Μάκ Λάτων με κάλεσε στο γραφείο του για να μου διηγηθί τήν υπόθεσι.

του νέου μυθιστορηματός του, που κόντευε να τó τελειώση.

Και τó νέο του αυτό βιβλίο ήταν ή ιστορία ενός άθλιου!... Ο Λάτων παρουσίαζε ένα τύπο άσυνείδητου ανθρώπου, ό όποιος έκλεψε τήν γυναίκα του καλύτερου φίλου του, σφετερίσθηκε τήν περιουσία του και ύστερα τόν έστειλε και στη φυλακή με μία ψευδή κατηγορία... Όστόσο, ό εγκληματίας αυτός κατάρβασε να γίνη άργότερα σπουδαίο πρόσωπο, σεβάστω στην κοινωνία, άγαπητό σ' όλους για τήν καλωσύνη της καρδιάς του...

—Μα ό 'Αρχιβάλλος, έτσι λέγεται ό ήρωας μου, συνεχίσε ό Λάτων μ' έξαφι,—δέν πρέπει να μείνη άτιμώρητος. 'Απενάντια, ή τιμωρία του πρέπει να είνε σκληρή, ύποδειγματική, άνάλογη με τίς άτιμίες που έκανε... Τί είδους όμως τιμωρία να τó επιβάλλω; Αυτό τó σημείο μονάχα με άπασχολεί πολύ... "Ω! άν ήξερες πόσο μισώ τόν 'Αρχιβάλλο!...

Και ό Λάτων, λέγοντας αυτά, έπιασε τó κεφάλι του με τά δυό χέρια του.

—Μήπως θα με χρειασθίτε άποψη; τόν ρώτησα.

—"Όχι, όχι, μου άποκρίθηκε. Θα μείνω να γράφω τó τέλος του μυθιστορηματός μου, άν και είμαι πολύ κουρασμένος...Μου φαίνεται πως έχω πάθει υπερκόπωση... Καλύτερα θα κάνη να πάς να ήουχασης... "Εγώ θα μείνω ακόμα λίγο... Πρέπει, θέλεις, να τιμωρήσω τόν 'Αρχιβάλλο για όλα τά εγκλήματά που έκανε... Και ύστερα θα πάω να κοιμηθώ ήσυχος...

Τόν κατήνυχτησα και τόν άφησα μόνο...

Τήν άλλη μέρα τó πρωί, βόηκανε τó διάσημο μυθιστοριογράφο νεκρό, δολοφονημένο με άβανταστή θηριωδία. Η λύσσα του δολοφόνου είχε φτάσει τά όρια τής παραφροσύνης. Τό σώμα του Λάτων ήταν κατατρυπημένο από ένα κοφερό μάχαίρι. Στο πάτωμα, γύρω από τó πτώμα, θρέθηκαν πολλά κομμάτια κρέατος μέσα σέ μία μικρή λίμνη από μαύρο πηγγμένο αίμα...

Στό γραφείο του Λάτων ήσαν αράδιασμένα τά τελευταία χειρόγραφα του μυθιστορηματος, πιστολιωμένα από αίμα τά περισσότερα... Τά μάξια με προσοχή, σαν κειμήλια... Με τίς πρώτες ματιές που τούς έβριξα, είδα ότι ό συγγραφέας είχε προχωρήσει άρκετό στο γράψιμο του βιβλίου του, τή μοίραια κείνη νύχτα... Περιουσία τó θέμα του 'Αρχιβάλλου να έμφανίζετα εαφικά, σαν νεκρανασθισμένος, στην κοινωνία και να ζητή λόνό από τόν καταστροφή του για όλες τίς άδικίες που τού έκανε...

Στό σημείο ακριβώς αυτό ειχε σαματήσει ό Λάτων.

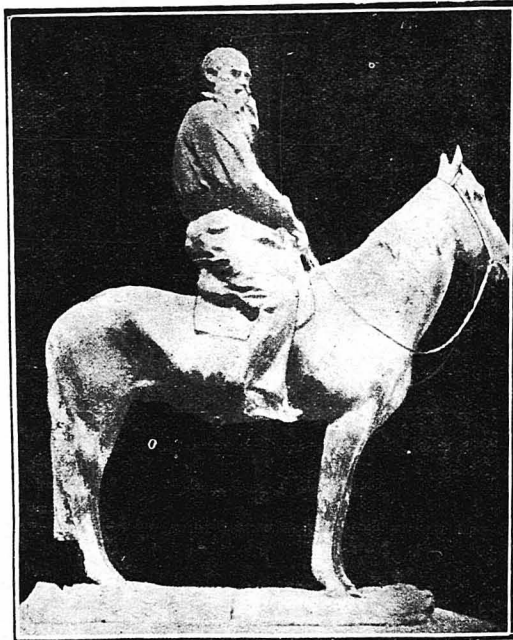
Φαίνεται ότι τότε θα μήκη στο δωμάτιο ό δολοφόνος, για να σκοτώση, για να κατακρεουργήση άγρια έναν από τους μεγαλύτερους συγγραφείς τής Αμερικής, έναν από τους καλύτερους ανθρώπους του κόσμου...

***

Μά ποιος ήταν ό δολοφόνος; Ο 'Ιωσήφ, ό ύπηρετης του Λάτων, κατέθεσε στην άνάκρισι, ότι κατά τίς δυό από τά μεσάνυχτα, ένας άγνωστος, με σηκωμένο τó γιακά τού παλτού του και με τó καπέλλο κατεβασμένο ως τά φρύδια, ζήτησε να δή τόν συγγραφέα, άποφείγοντας όμως να πη τ' όνομά του. Ο 'Ιωσήφ τόν άνήγγειλε στον κύριο του. Συγχρότως, πληροφορήσε τόν Λάτων, ότι δέν θα έπρεπε ίσως να δεχθί αυτόν τόν άγνωστο, ό όποιος φανόταν επικίνδυνος με τούς μυθηριώδεις τρόπους του.

Ο μυθιστοριογράφος φάηκε στην άρχή ταραγμένος. "Υστερα, όμως, έβγαλε κάτι δυνατά γέλια-όπως κατέθεσε ό 'Ιωσήφ-κ' είπε στον ύπηρετή του να τó παρουσιάση άμέσως τόν νυχτηριό έπισκέπτη...

Ο 'Ιωσήφ δέν είδε τόν άγνωστο να φεύγη. "Όταν πλησίασε στην πόρτα του γραφείου του κυρίου του, είδε μέσα, από τήν κλειδαρότρυπα, φώς-χωρίς ν' άκούση φωνές. "Από αυτό έβγαλε τó συμπεράσμα, πως ό

Ο Λέων Τολστόϊ έπιππος
(Έργον του πρίγκιπος Τρουμπέκκι)

επισκέπτης είχε ζυγεί και πώς ο κύριός του συνέχιζε την εργασία του. Και τον άφησε ήρωα...για να τον ξαναέρθει δολοφονημένο την άλλη μέρα το πρωί...

Η αστυνομία βρέθηκε τότε σε πολύ δύσκολη θέση. Δεν είχε καμιά ένδειξη για την ταυτότητα του δράστου του εγκλήματος. Έφ' άλλου, ήταν γνωστό, πως ο Λάτων δεν είχε κανένα έχθρο. Ποιός, λοιπόν, ήταν εκείνος που σκότωσε με τόση θηριωδία τον μεγάλο αυτό φιλάθρο, τον προστάτη των φτωχών και τον παρηγορητή των δυστυχισμένων;

Πέρασαν δυό μέρες από τότε που ανεκαλύφθη το έγκλημα κι η αστυνομία δεν είχε ακόμα προχωρήσει διάλοιο στις έρευνές της. Και ίσως να μη καθάρωνε ποτέ ν' ανακαλύψη τον δράστη, αν εκείνος δεν παρουσιαζότανε ξαφνικά μόνος του!

—Εγώ σκότωσα τον Λάτων! δήλωσε με σταθερή φωνή στο διευθυντή της αστυνομίας. Πρέπει όμως να σας εξηγήσω και για ποιο λόγο έκανα αυτό το έγκλημα, για το οποίο ούτε μετανόησα, ούτε και θα μετανόησα!...

Και τότε, έγιναν γνωστές ωριαμένες λεπτομέρειες από την ιδιωτική ζωή του μυθιστοριογράφου, που προέβησαν κατάπληξι σ' όλους τους Αμερικανούς, εκτός από μένα—γιατί εγώ είχα υποπετυθί από καιρό την αλήθεια... Ο Λάτων, ο μεγάλος συγγραφέας και λαμπρός άνθρωπος, και ο ασευδής, ο έγκληματίας Αρχιβασιλός ήταν ένα πρόσωπο!... Ο Λάτων, γράφοντας την ιστορία του ανθρώπου αυτού, δεν έκανε τίποτ' άλλο, παρά να γράφει την αυτοβιογραφία του! Όλες τις άνομιες και τις άτιμιες που φόρτωσε στον ήρωα του μυθιστορημάτος του, τις είχε διαπράξει ο ίδιος εις έταρος ενός ανθρώπου. Και ο άνθρωπος αυτός ήταν εκείνος που τον σκότωσε!

Ο Σμιθ,—έτσι λεγόταν ο δολοφόνος—εξιστόρησε στον άνακριτή το κακό που του έκανε ο Τζο Μπουλβερ—αλλά ήταν το πραγματικό όνομα του Λάτων—παίρνοντας την γυναίκα του, σφετεριζόμενος την περιουσία του και στέλνοντας και τον ίδιο στη φυλακή με μιά ψευδή κατηγορία... Περιέγραψε κατόπιν την αγώνια του στα κάτεργα, την τρικυμιωμένη ζωή που έκανε μετά την άπελευκσί του, ενώ τόν φλόγιζε πάντοτε ή διψα της εκδικίσεως... Στο μεταξύ, έμαθε πως ή γυναίκα του έγκατέλειψε και τον Μπουλβερ, για ν' ακολουθήση ένα μουσικό στην Ευρώπη... Μα είχε χάσει τά χιχνη του Τζο, ώσπου, μιά μέρα, πληροφορήθηκε, ότι ο θανάσιμος έχθρός του είχε γίνει μεγάλος μυθιστοριογράφος με τ' όνομα Μάκ Λάτων... Και τότε, πήγε και τον θρήκη μιά νύχτα—για να δώσει την άνα τέλος στο μυθιστόρημα που έγραφε ο Λάτων, εξιστορώντας όλες τις άσευδής πράξεις του...

Και ή αλήθεια είναι ότι ένα τέτοιο μυθιστόρημα δεν μπορούσε να έχη διαφορετικό τέλος...

ΣΤΑΝΙΣΛΑΟΣ ΣΤΗΜΑΝ

ΤΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΑ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑ... ΜΑΛΛΟΚΕΦΛΑ ΜΑΣ

Δέν πρόκειται για τους κακούς εκείνους εκτελεστές που μας υποχρεώνουν να τους άκοιμε κι' έμεις άπ' το κακό μας τραβούμε τά μαλλιά μας, όχι. Πρόκειται για κάτι σοβαρότερο και γενικώτερο. Άν δηλαδή έχει επίδραση ή μουσική στα μαλλιά μας.

Τό έπιστημονικό αυτό θέμα τό έμελέτησε επί χρόνια ή Αμερικανική κ. Αμαλία Χόλμπρουκ, ή οποία λέει πως άλλα μουσικά όργανα δυναμώνουν τά μαλλιά μας κι' άλλα, άντθέτως, υποβάλλουν την τριχόπτωση και μας κάνουν φαλακρούς!...

Όλοι οι μεγάλοι πιανίστες βαυμαζόνται για την πλούσια κόψη τους. Η όρπη και τό βιολοντέλλο, είναι πρώτης τάξεως λιπαντικά της κόμης και τ' αντισταθε οτούς...μαλλιαρούς.

Όσο για τά χάλκινα όργανα, αυτά κάνουν τις τρίχες μας να τινάζονται από φρικη και ν'...αυτοκότονούν έξερριζώνομενα!...

Καθώς έλεπετε, τό περισσότερο μουσικάς εύαίθητο μέρος του ανθρώπου είναι...ή τρίχες!...

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Μεταξύ συζύγων:

—Άτ' την άλλην έβδομάδα, που είπα κάτι στη γυναίκα μου και της κακοφάνηκε, δεν μου μιλεί πιά.

—Γιά ένομα τού Θεού! Πές μου άμέσως τί της είπες, να τό πω και στ', εικη μου!...

—Άφεντικό, ο ταμίας τώσασε με 2000 δραχμές.

—Είδοποίησε άμέσως την άστυνομία.

—Ο ταμίας πήρε μάζυ του και τί μητέρα της κυρίας.

—Κάθησε τότε στη θέση σου!...

ΓΝΩΜΙΚΑ, ΣΚΕΦΕΙΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Η γλώσσα της καρδιάς δεν έχει ανάγκην από λόγια για να κατανοηθή. Είναι γραμμένη άπάνω στα μάτια μας.

Κα Κοττέν

Η άνατροφή των παιδιών είναι το κυριώτερο χρέος της γυναίκας.

Μ. Ναπολέων

Η αίσθηματικές γυναίκες ποτέ δεν μιλούν άπερίφραστα για την αγάπη τους, αλλά πάντα με ύπουσούμενα.

Β. Ούγκώ

—Η γυναίκες προτιμούν να τις κακολογούν για την άρετή τους, παρά για τό πνεύμα τους και την άμορριά τους.

—Πολλές φορές καταδικάζουμε μιά γυναίκα για πράξεις που θα μπορούσε να τις κάνει άφοβα κι' ο πιο τίμιος άνδρας.

—Πολλές γυναίκες έχουν καρδιά τόσο θαβαία, όσο κι' ή άβυσσος των άκεανών. Πρέπει λοιπόν να είναι ο άνδρας καλός θουτήχης για να έρθη τά μαργαριτάρια που είναι κρυμμένα στο θυθό της.

—Εκείνος που αγαπά πραγματικά, είναι άδύνατον να μην έχη λεπτά κι' εγγενικά αισθήματα.

—Η φιλορέσκεια χαρίζει τρία όδρα στη γυναίκα: Χαμόγελα στό στόμα της, δάκρυα στό μάτια της και φρέσκον άέρα στό...κεφάλι της!

—Όλα μπορεί να τά κρύη κανείς από μιά γυναίκα, ακόμα και τό μίος. Τον έρωτα όμως ποτέ.

—Η καρδιά της γυναίκας έχει κι' αυτή τις νύχτες και τις μερες της. Το ναύτημα για μιά τους άνδρες είναι, ότι δεν μπορούμε να έξοουμε ποτέ μιά γυναίκα καρδιά σκευτενιάει και ποτέ λάμπει από φόο.

—Τις μεγαλύτερες ψευτιές της έμπνεύει ο έρωτας, αλλά χωρίς αυτόν είναι ζήτημα αν θάταν γνωστή καμιά αλήθεια.

—Ο έρωτας όλους τους κάνει φιλόδοξους, αλλά σε λίγους μόνον δίνει τά μέσα να δεσασθούν.

—Όσοι πιστεύει λιγώτερος άπ' τους μισούς όρκους, ποί τό κάνει μιά γυναίκα, γάνει. Όποιοι όμως πιστεύει περισσότερους άπ' τους μισούς, καταστρέφεται.

—Δέν υπάρχει γυναίκα, που να μην λυπάται έναν άνδρα, που υποφέρει για μιάν άλλη γυναίκα.

—Είμε άδύνατον να μην έχουν πάντοτε δικη ή γυναίκες, εφόσον είναι τόσο θεακτικές.

—Ο έρωτας είναι ο μεγαλύτερος συνθέτης. Παίζει δε τό έρωτα που άπάνω στις χορδές των πιο ελαίσθητων καρδιών.

—Άν δεν βάλης χαλινάρι στη γυναίκα σου, θα σου βάλη εκείνη.

—Τό μεγαλύτερο άμάρτημα στον έρωτα είναι ή άδιαφορία.

—Είμε άδύνατον να γεμίση την καρδιά μιάς γυναίκας, αν δεν της γεμίση προηγουμένως τά χέρια της με δευτυλίδια.

—Τις άμορφες γυναίκες, τις λέμε «άγγελουδία» κι' όμως αυτές μας κάνουν να θρίσκουμε τό διάβολό μας!

—Όταν μιλάτε σε μιά γυναίκα για έρωτα κι' εκείνη θνάζει τό καθρεστάκι της για να καθρεστωθή μπροστά σας, θα πη ότι τά λόγια σας δεν πήγαν χαμένα.

Ο χρόνος που δυναμώνει τη φίλια, άτονίζει τον έρωτα.

Λαμπρουγιέρ

Γάμος με κακή γυναίκα, είναι τρικυμία μέσα στο λιμάνι.

Πτί-Σένν

Όποιοι αγαπάει ή δεν υποπεύεται τίποτε ή υποπεύεται τό πάντα.

Μπαλζάκ

Λίγοι είναι οι άνθρωποι, που δεν ντρέπονται για τον έρωτά τους, όταν τους πέρσει πιά.

Σταντάλ

Παράφορος έρωτας θέλει συχνά κανείς, τέλειες φίλιες στανίας.

Λαμπρουγιέρ

«Άφες αύτοίς, ού γάρ οίδασι τί ποιούσι!» Έτσι άρχισε τό κήρυμά του ένας Ιεροκήρυκας σε κάποιο γάμο.

Σαμφόρ

Ο έρωτισμός της γυναίκας είναι πάντοτε για δύο.

Κυρία ντέ Στάελ

Ο έρωτας παίρνει τό μαυλό εκείνων που έχουν και τίμια μάλω σ' όσους δεν έχουν.

Λαροφφουκώ

Στον έρωτα συμβαίνει, ότι και στον πόλεμο. Άμα ένα φρούριο άρχισι τις διαπραγματεύσεις, κοιτεύει να παραδοθή.

Μαργαρίτα ντέ Βαλοά

Όποιοι συζητεί με μιά γυναίκα περί έρωτος, άσφαλώς άτι περιμένει. Πουανσελώ

Νωντιέ

